

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 80929
Datum vergadering: 29 juni 2020
Datum voorstel: 26 mei 2020
Nummer: A
Onderwerp: Verzoek versterking eigen vermogen Enexis

Voorgesteld raadsbesluit

1. Kennis te nemen van het voorgenomen collegebesluit om In te stemmen met verzoek van Enexis om een converteerbare hybride lening ad € 108.000 te verstrekken met een looptijd van 60 jaar en een rentevastperiode van 10 jaar
2. Op dit besluit geen zienswijze in te dienen

Samenvatting van het voorstel

Enexis heeft de wettelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid voor een veilig, betaalbaar en betrouwbaar energienetwerk. De uitvoering van het Klimaatakkoord wordt momenteel gepland in de Regionale Energie Strategieën (RES-en), waarin onder andere de locaties voor decentrale energieopwekking worden bepaald.

Enexis staat daarmee aan de vooravond van een periode van forse groei. Deze groei leidt tot extra investeringen (raming: € 1,9 miljard) en dus hogere afschrijvingen en financieringslasten. De hogere kosten mag Enexis als gevolg van wetgeving pas met enkele jaren vertraging gefaseerd doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze groei moet aldus (voor)gefinancierd worden. De gereguleerde inkomsten bieden daarvoor – vanwege de dalende kapitaalsvergoeding – onvoldoende ruimte. Hierdoor is additioneel eigen vermogen nodig.

Het college heeft een voorgenomen besluit genomen om in te stemmen met verzoek van Enexis om een converteerbare hybride lening ad € 108.000 te verstrekken met een looptijd van 60 jaar en een rentevastperiode van 10 jaar. Het college heeft tevens besloten om dit besluit voor wensen en bedenkingen aan te bieden aan de gemeenteraad en stelt de gemeenteraad voor om geen zienswijze in te dienen.

Aanleiding voor het voorstel

Op 15 april heeft Enexis het verzoek ingediend bij de gemeente om – bij voorkeur naar rato van ons aandelenbezit – aan Enexis een lening beschikbaar te stellen conform de condities in de lening-overeenkomst voor de converteerbare hybride aandeelhouderslening.

Beoogd resultaat van het voorstel

De raad in de gelegenheid te stellen haar wensen en bedenkingen te uiten met betrekking tot het voorgenomen collegebesluit.

Argumentatie

Inleiding

Enexis heeft de wettelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid voor een veilig, betaalbaar en betrouwbaar energienetwerk. De uitvoering van het Klimaatakkoord wordt momenteel gepland in de Regionale Energie Strategieën (RES-en), waarin onder andere de locaties voor decentrale energieopwekking worden bepaald. Enexis faciliteert hierbij de planvorming omdat voldoende netcapaciteit randvoorwaardelijk is voor de realisatie.

Enexis staat daarmee aan de vooravond van een periode van forse groei. Deze groei leidt tot extra investeringen en dus hogere afschrijvingen en financieringslasten. De hogere kosten mag Enexis als gevolg van wetgeving pas met enkele jaren vertraging gefaseerd doorberekenen in de tarieven voor huishoudens en bedrijven. Deze groei moet aldus (voor)gefinancierd worden. De gereguleerde inkomsten bieden daarvoor – vanwege de dalende kapitaalsvergoeding – onvoldoende ruimte. Hierdoor is additioneel eigen vermogen nodig.

Voor de financiering van deze groei tot 2030 – structurele groei die ook nu reeds positief bijdraagt aan de economie – heeft Enexis in de afgelopen maanden samen met de Aandeelhouderscommissie gewerkt aan een weloverwogen financieringsarrangement. Hierbij heeft Enexis haar aandeelhouders zeer hard nodig.

Investeringsen

De uitvoering van het Klimaatakkoord, het faciliteren van particuliere initiatieven, verdergaande digitalisering van het netwerk en het beheer van vitale infrastructuur – dus de uitvoering van de wettelijke taak – betekenen voor Enexis een structureel hoger activiteiten- en investeringsniveau. Op basis van de huidige inzichten en berekeningen gaat Enexis tot en met 2030 uit van extra investeringen van in totaal circa € 1,9 miljard (ca. € 16 miljard voor alle netbeheerders gezamenlijk, waarvan € 11 miljard voor Tennet).

Financiering

Om binnen de kaders van het beleid (kredietwaardig o.b.v. A flat rating) te blijven, zullen nieuwe investeringen slechts voor 1/3e met vreemd vermogen en dus voor 2/3e met eigen vermogen gefinancierd dienen te worden. Voor de extra investeringen tot 2030 van € 1,9 miljard is dus € 1,3 miljard eigen vermogen nodig, zodat € 0,6 miljard geleend kan gaan worden.

De (voor)financiering van de groei is voor alle netwerkbedrijven in Nederland een belangrijk aandachtspunt. Zo heeft Enexis een driesporenplan opgesteld en besproken met de Aandeelhouderscommissie:

1. De – sinds 2017 – voortdurende focus op kostenbeheersing heeft zijn vruchten afgeworpen en blijft een belangrijk uitgangspunt voor de bedrijfsvoering. De extra investeringsopgave tot 2030 is echter dermate groot dat die niet gefinancierd kan worden door vermeden kosten.
2. Het tweede spoor betreft de gesprekken met de regelgever/overheid om tot een toekomstgerichte tariefsystematiek te komen. De resultaten daarvan liggen buiten de directe invloedssfeer van Enexis.
3. Het derde spoor betreft de versterking van het eigen vermogen zodat het financieel fundament versterkt wordt.

Enexis en de Aandeelhouderscommissie hebben verschillende financieringsopties verkend. De totale behoefte aan eigen vermogen kan gedekt worden uit een mix aan bronnen zoals ingehouden winst en specifieke financiële instrumenten. Voor het overige zal Enexis een beroep op de aandeelhouders moeten doen. Enexis en (een afvaardiging van) de aandeelhouders – bijgestaan door onafhankelijke externe adviseurs – zijn tot de conclusie gekomen dat een 'converteerbare hybride aandeelhouderslening' van € 500 miljoen het beste aansluit op de financieringsbehoefte van Enexis, waarbij maximaal aangesloten kan worden bij de belangen van de aandeelhouders. Daarbij wordt de lening zodanig gestructureerd dat kredietbeoordelaar Standard & Poor's de lening vanaf dag één voor 50% als eigen vermogen aanmerkt. Mochten alle andere bronnen of methoden om het eigen vermogen te versterken redelijkerwijs niet beschikbaar zijn of onvoldoende basis bieden, dan krijgt Enexis het recht om de totale lening van € 500 miljoen op basis van vooraf vastgestelde objectieve gebeurtenissen om te zetten in aandelen. Daarmee wordt de lening voor 100% eigen vermogen.

Converteerbare hybride aandeelhouderslening

Een hybride lening (converteerbaar of niet) is een gestandaardiseerd financieel instrument met duidelijke criteria van kredietbeoordelaars. Als aan bepaalde criteria wordt voldaan, beschouwt Standard & Poor's een hybride lening voor 50% als vreemd vermogen en voor 50% als eigen vermogen.

De lening lijkt wat op 'eigen vermogen' maar is dat juridisch, balans-technisch niet. Zo is de lening volledig achtergesteld, heeft een lange looptijd (60 jaar) en is er onder voorwaarden de mogelijkheid om rentebetalingen en aflossingen uit te stellen, maar niet af te stellen. Maar na de eerste renteherziening (na 10 jaar) verliest de lening het karakter van deels eigen vermogen en wordt volledig gezien als vreemd vermogen. Daarmee verliest de lening voor Enexis het aantrekkelijke karakter (de behandeling als 50% eigen vermogen) waardoor op dat moment terugbetaling of verversing voor de hand ligt.

Wij geven Enexis het recht om de lening om te zetten naar aandelen als dat nodig is voor de financiële stabiliteit van Enexis. Daarvoor zijn objectieve gebeurtenissen geformuleerd:

- Als Enexis een lagere credit rating krijgt dan een A rating bij Standard & Poor's of een A2 rating bij Moody's, of
- Als kredietbeoordelaars zo'n verlaging aankondigen (credit watch).

Het aantal aandelen dat nodig is voor conversie wordt bepaald door de waarde op het moment van

conversie. De waarde van de aandelen wordt op dat moment door een onafhankelijke deskundige derde vastgesteld. De rentevergoeding voor de lening is marktconform en wordt bepaald door een onafhankelijke deskundige.

Verzoek

Enexis vraagt aan alle aandeelhouders een bijdrage in de vorm van een flexibel instrument: een converteerbare hybride lening van de aandeelhouders aan Enexis ter grootte van € 500 miljoen. Enexis verzoekt om – bij voorkeur naar rato van ons aandelenbezit – aan Enexis een lening beschikbaar te stellen conform de condities in de lening-overeenkomst voor de converteerbare hybride aandeelhouderslening.

Afweging

In het Maatschappelijk Akkoord Tubbergen staat dat wij grote ambities hebben op het gebied van duurzame energieopwekking, en het beëindigen van het gebruik van fossiele brandstof.

Deze ambities hebben wij niet alleen maar is natuurlijk een landelijk thema. Zo worden regionaal energiestrategieën opgesteld ter uitwerking van het klimaatakkoord. Dit leidt ook voor de netbeheerder tot enorme investeringen in de elektriciteitsnetten. Tot 2030 zijn de totale investeringen voor alle netbeheerders gezamenlijk becijferd op € 16 miljard, waarvan € 1,9 miljard voor Enexis.

Voor Overijssel houdt Enexis rekening met een investeringsbrandbreedte van € 280 - € 700 miljoen. De investeringen tot 2030 leiden tot het oplossen van 34 van de huidige 39 knelpunten (87%). In de gemeente Tubbergen staan de volgende investeringen in de planning:

- Hoogspanning/middenspanning-transformator verzwaren (2x)
- Middenspanning schakelinstallatie bijplaatsen (1x)

Enexis is eigendom van 5 provincies en 88 gemeenten en dus een verbonden partij van de gemeente Tubbergen. Deze verbonden partij is eigenlijk een verlengstuk van de gemeente en faciliteert dan ook mede dat de gemeente Tubbergen zijn grote ambities op het gebied van duurzaamheid kan realiseren.

De voorkeur van Enexis is na rato van aandelen bezit maar mag ook meer of minder. Het belang van Tubbergen is maar 0,0216%. Indien we geen lening zouden verstrekken, krijgt Enexis waarschijnlijk ook de benodigde € 500 miljoen wel bij elkaar omdat de 5 provincies die samen 75% van de aandelen bezitten in het voortraject al betrokken en akkoord zijn.

Indien we een hogere lening zouden verstrekken, zouden de enige redenen die daarvoor aan te voeren is, het renteresultaat en het uitbreiden van ons aandeelhoudersbelang zijn. Het is tot op heden echter geen ambitie van de gemeente om ons aandeelhoudersbelang in verbonden partijen uit te breiden en om in Enexis enige mate van invloed te kunnen krijgen zou dat om een zeer forse uitbreiding van ons belang moeten gaan. Het verstrekken van leningen puur om het behalen van renteresultaat is daarnaast in strijd met de Wet Fido.

.

Externe communicatie

Hierover wordt niet actief gecommuniceerd.

Financiële paragraaf

Rente

De hoogte van de lening aan Enexis wordt bij voorkeur bepaald naar rato van uw aandelenbezit, zodat bij een eventuele conversie van de lening naar aandelen er geen verwatering op zal treden. Volgens het aandeelhoudersregister beschikt de gemeente over 32.331 aandelen in Enexis Holding N.V. Dit is 0,0216%. Het concrete verzoek betreft daarmee een bedrag van € 108.000 na rato aandelenbezit.

Het rentepercentage zal naar verwachting ca. 2,0% bedragen voor de eerste 10 jaar. Tubbergen kan op dit moment zelf een lening voor 10 jaar aantrekken tegen 0,24%.

Waardering aandelen

Sinds 2014 informeert Enexis ons jaarlijks over de waardering van de aandelen. Aan het begin van elke

reguleringsperiode wordt een waarderingsopinie aan een onafhankelijke adviseur gevraagd. In de volgende jaren verzorgt Enexis vervolgens een update van die waardering. In 2017 –de start van de huidige reguleringsperiode - heeft een externe deskundige voor de waardering van de aandelen een nieuwe onafhankelijke opinie opgesteld.

Voor het jaar 2019 heeft Enexis een update van deze waardering opgesteld. De aandelenwaardering komt als puntschatting uit op € 30,38 per aandeel voor 2019.

De waarde van onze aandelen zijn dan: $30,38 \times 32.331 = € 982.200$. Wellicht ten overvloede deze aandelen staan bij ons voor € 0 in de boeken.

Dividuitkering

De voorgestelde dividuitkering is voor 2019 gebaseerd op 50% van het in het jaar gerealiseerd resultaat na belastingen van € 210 miljoen en wordt als exact bedrag naar rato van het aantal aandelen uitgekeerd aan de aandeelhouders. De voor 2019 voorgestelde dividuitkering bedraagt € 0,70 per aandeel (2018: € 0,82 per aandeel; 2017 en 2016: € 0,69 per aandeel).

Dit betekent dat Enexis normaal gesproken ca. € 0,70 per aandeel aan dividend uitkeert. Voor Tubbergen is dat gemiddeld € 22.600. Afgezet tegen de waarde van de aandelen, is het dividendrendement dus $0,70 / 30,38 = 2,3\%$.

Uitvoering

Vervolgproces

Nadat de gemeenteraad in de gelegenheid is gesteld haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken, neemt het college een definitief besluit.

Enexis heeft graag zo snel mogelijk zicht op de mate waarin de aandeelhouders in (willen) gaan op bovenstaand verzoek. Zij stellen het dan ook zeer op prijs om uiterlijk op 15 juli 2020 geïnformeerd te worden over het collegevoornemen op het verzoek.

Indien het mogelijk is de besluitvorming af te ronden vóór 15 juli 2020 dan stelt Enexis het zeer op prijs als de lening met Tubbergen op 29 juli 2020 afgesloten kan worden. Mocht dat onverhoopt niet haalbaar blijken dan is een tweede instapmoment op 30 november 2020 voorzien, waarvoor Tubbergen zich uiterlijk op 16 november 2020 kan aanmelden.

Juridisch

Passend binnen de regels zoals de Wet Fido, de Wet Markt en Overheid en de Europese staatssteunregels zal Enexis de lening aanwenden voor de uitoefening van de publieke taak en zal de uitlening tegen marktconforme voorwaarden plaatsvinden.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Harmonisatie Dinkelland-Tubbergen

Ook Dinkelland is aandeelhouder van Enexis. Eenzelfde raadsvoorstel ligt ook voor bij de gemeenteraad van Dinkelland.

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

de burgemeester

ing. J.L.M. Scholten

drs. ing. W.A.M. Haverkamp - Wenker

Raadsbesluit

Datum: 29 juni 2020
Nummer: B
Onderwerp: Verzoek versterking eigen vermogen Enexis

De raad van de gemeente Tubbergen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 26 mei 2020, nr. A;

gelet op het advies van de raadscommissie van 15 juni 2020;

gelet op artikel 169 lid 4 gemeentewet

besluit

1. Kennis te nemen van het voorgenomen collegebesluit om In te stemmen met verzoek van Enexis om een converteerbare hybride lening ad € 108.000 te verstrekken met een looptijd van 60 jaar en een rentevastperiode van 10 jaar
2. Op dit besluit geen zienswijze in te dienen

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 29 juni 2020

De raadsgriffier,

De voorzitter,